JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
NIAL FENNELLY
16 päivänä heinäkuuta 1998 *

1. Tämä tapaus koskee kanan jäädytettyjen takapalojen tulliluokittelua vientituen maksamista varten.

I Tosiseikat ja asian käsittelyn vaiheet

2. Pääasian valittaja (jäljempänä kantaja) vei kesäkuussa 1988 sekä 13.1. ja 16.1.1989 Päiväntasaajan Guineaan kolme erää jäädytettyä paloiteltua siipikarjan lihaa. Palat koostuivat luun osalta toisistaan erotetuista kanan takaneljänneksistä, joita selän nahka piti yhdessä luonnollisella tavalla. Hauptzollamt Hamburg (jäljempänä vastaaja) luokitteli ne alun perin nimikkeeseen "puolikkaat ja (/tai) neljännekset (luulliset)" eli tuotekoodiin 0207 41 11 000, ja kantajalle maksettiin tällä perusteella vientitukea. Vastaaja peruutti 18.7.1990 vientituen myöntämispäätökset ja vaati koko vientituen määrää eli 53 884,02:ta Saksan markkaa (DEM) palautettavaksi. Finanzgericht hylkäsi kantajan valituksen vientitukien peruuttamispäätösten kumoamiseksi.

3. College van Beroep voor het bedrijfsleven (kaupan ja teollisuuden asioita käsittelevä hallintotuomioistuin Alankomaissa) ratkaisi 29.4.1997 antamassaan tuomiossa valittajan hyväksi kanteen, jonka kantaja oli nostanut Produktschap voor Pluimvee en Eieren (Alankomaiden siipikarjanlihan ja munien markkinointilautakunta) tekemästä päätöksestä, jossa valittaja oli velvoitettu palauttamaan helmikuussa 1988 vietyjen sellaisten kolmen erän yhteydessä maksetut vientituet, joissa olivat kysymyksessä samanlaiset kananpalat kuin Saksassa nyt vireillä olevassa oikeudenkäynnissä ja luokitteli palat tuotekoodiin 0207 41 11 000 kuuluviksi.

4. Finanzgerichtin tuomiosta tehtyä valitusta tutkiessaan Bundesfinanzhof oli taipuvainen hyväksymään tulliviranomaisten ja alemman oikeusasteen tuomioistuimen näkemyksen, mutta esitti College van Beroep voor het Bedrijfslevenin 26.7.1997 tekemän päinvastaisen päätöksen vuoksi yhteisöjen tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

"Onko 21.6.1988—16.1.1989 voimassa ollutta vientitukia varten vahvistetun maataloustuotteiden nimikkeistön (17.12.1987 annettu komission asetus (ETY) N:o 3846/87; EYVL L 366, s. 1) liitteen alan 8 nimikettä ex 0207 41 11 tulkittava siten, että käsitteen (kanan) 'neljännekset' soveltamisalaan kuu-

* Alkuperäinen kieli: englanti.

luvat myös toisistaan vielä kokonaan erottamatta olevat siipikarjaeläimen palat ('posteriori'), sellaisina kuin ne ovat tämän päätöksen perusteluissa tarkemmin kuvattuina?"

5. Komissio jätti kirjalliset ja suulliset huomautukset, ja valittaja esitti suulliset huomautuksensa.

II Asiaa koskevat yhteisön säännökset

6. Siipikarjanliha-alan yhteisestä markkinajärjestelystä 29 päivänä lokakuuta 1975 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 2777/75 [1] (jäljempänä asetus N:o 2777/75) johdanto-osan seitsemännessä perustelukappaleessa todetaan, että "yhteisön osallistuminen siipikarjanlihan kansainväliseen kauppaan voidaan varmistaa mahdollisuudella myöntää hinnan yhteisössä ja maailmanmarkkinahinnan välisen erotuksen suuruista tukea viennille kolmansiin maihin". Asetuksen 9 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "siinä määrin kuin on tarpeen sallia [— —] tarkoitettujen tuotteiden vienti näiden tuotteiden maailmanmarkkinahintojen perusteella, voidaan maailmanmarkkinahintojen ja yhteisön hintojen välinen erotus korvata vientituella". Asetuksen 9 artiklan 2 kohdassa velvoitetaan neuvosto antamaan tarvittavat yleiset säännöt. Asetuksen 11 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "yhteisen tullitariffin yleisiä tulkintasääntöjä ja sen soveltamista koskevia erityisiä sääntöjä sovelletaan tässä asetuksessa tarkoitettujen tuotteiden luokitteluun; tämän asetuksen soveltamiseen perustuva tariffinimikkeistö sisällytetään yhteiseen tullitariffiin".

7. Neuvosto antoi asetuksen N:o 2777/75 9 artiklan 2 kohdan perusteella siipikarjanliha-alan vientitukien myöntämistä koskevista yleisistä säännöistä ja tukien suuruuden vahvistamisperusteista 29 päivänä lokakuuta 1975 asetuksen (ETY) N:o 2779/75. [2] Siinä yksilöidään, mitkä seikat on otettava huomion määritettäessä yhteisön hintaa ja maailmamarkkinahintaa, ja annetaan vientitukien vahvistamista ja myöntämistä koskevat säännöt.

8. Yleisesti sovellettava yhdistetty nimikkeistö otettiin käyttöön tariffi- ja tilastonimikkeistöstä ja yhteisestä tullitariffista 23 päivänä heinäkuuta 1987 annetulla neuvoston asetuksella (ETY) N:o 2658/87 (jäljempänä asetus N:o 2658/87). [3]

1 — EYVL L 282, s. 77.

2 — EYVL L 282, s. 90.

3 — EYVL L 256, s. 1.

9. Maataloustuotteiden nimikkeistöstä vientitukia varten 17 päivänä joulukuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3846/87 [4] (jäljempänä asetus N:o 3846/87) tarkoituksena oli, vaikka se perustuu yhteiseen nimikkeistöön, ottaa huomioon vientitukijärjestelmän erityisyys ja erityisesti tarve sisällyttää yhdistettyyn nimikkeistöön alanimikkeistö näitä tuotteita varten. Nimikkeistön siipikarjanlihaa koskevat merkitykselliset alat, sellaisina kuin niistä on säädetty tässä asetuksessa, kuuluvat seuraavasti:

"0207	Nimikkeeseen 0105 kuuluvan siipikarjan liha ja muut syötävät eläimenosat, tuoreet, jäähdytetyt tai jäädytetyt:
	— —
	— paloiteltu siipikarjan liha ja siipikarjan muut osat kuin maksa, jäädytetyt:
ex 0207 41	— — kanaa:
	— — — palat:
0207 41 10	— — — — luuttomat:
...	— — — — luulliset:
0207 41 11	— — — — — puolikkaat ja neljännekset
0207 41 21	— — — — — kokonaiset siivet, myös ilman siivenkärkiä
0207 41 41	— — — — — rinta ja sen palat
0207 41 51	— — — — — koipi-reisipalat ja niiden palat
0207 41 71	— — — — — muut:
(0207 41 71 100)	— puolikkaat ja neljännekset, ilman pyrstöä
(0207 41 71 900)	— muut."

10. Siipikarjanliha-alan vientitukien vahvistamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1988 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 717/88 [5] (jäljempänä asetus N:o 717/88) säädettiin maksettavaksi 21.3.1988 alkaen vientitukea 43 ecua 100 kilogrammalta Päiväntasaajan Guineaan viedyistä tuotekoodeihin 0207 41 11 000 (puolikkaat ja neljännekset) ja 0207 41 71 100 (puolikkaat ja neljännekset, ilman pyrstöä) kuuluvista kananpaloista, kun taas tuotekoodiin 0207 41 71 900 (muut kanan palat, jäädytetyt, luulliset) kuuluvista paloista ei vientitukea maksettu. Asetuksen N:o 717/88 liitteellä II muutettiin asetuksella N:o 3846/87 säädettyä maataloustuotteiden nimikkeistön alaa 8 ("siipikarjanliha"), mutta muutokset ovat tämän asian kannalta merkityksettömiä.

11. Siipikarjanliha-alan vientitukien vahvistamisesta 19 päivänä lokakuuta 1988 annetussa komission asetuksessa (ETY) N:o 3216/88 [6] (jäljempänä asetus N:o 3216/88) säädettiin maksettavaksi 20.10.1988 alkaen vientitukea 37 ecua 100 kilogrammalta Päiväntasaajan Guineaan viedyistä tuotekoodeihin 0207 41 11 000, 0207 41 71 100 ja uuteen tuotekoodiin 0207 41 71 200 ("osat, joissa on koipi-reisipala tai reisipala ja selkäpala, jossa selkäpalan paino on enintään 25 prosenttia kokonaispainosta") [7] kuuluvista kananpaloista, kun taas tuotekoodiin 0207 41 71 900 kuuluvista paloista vientitukea ei maksettu.

4 — EYVL L 366, s. 1.

5 — EYVL L 74, s. 37.

6 — EYVL L 286, s. 17.

7 — Tämä lisättiin maataloustuotteiden nimikkeistöön siipikarjanliha-alan vientitukien vahvistamisesta 19 päivänä syyskuuta 1988 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 2882/88 (EYVL L 260, s. 37); lisäyksellä ei ole kuitenkaan mitään merkitystä tämän asian kannalta.

12. 17.1.1989 voimaan tulleen siipikarjanlihaalan vientitukien vahvistamisesta 17 päivänä tammikuuta 1989 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 96/89 [8] (jäljempänä asetus N:o 96/89) liitteellä II muutettiin maataloustuotteiden nimikkeistön alaa 8 tuotekoodin 0207 41 71 osalta seuraavasti:

"0207 41 71	— — — — — muut:
0207 41 71 100	— puolikkaat ja neljännekset, ilman pyrstöä
0207 40 71 200	— osat, joissa on koipireisipala tai reisipala ja selkäpala, jossa selkäpalan paino on enintään 25 prosenttia kokonaispainosta
0207 41 71 300	— osat, joissa on kaksi toisistaan erottamatonta takaneljännestä pyrstön kanssa tai ilman pyrstöä
0207 41 71 900	— muut".

III Asianosaisten väitteet ja niiden perustelut

13. Kansallinen tuomioistuin esitti valittajan kyseisessä tuomioistuimessa esittämät väitteet tiivistettynä seuraavasti: "Valittaja esittää pääasiallisesti, että tuote oli tyypillinen italialainen tuote, jonka on alan käytännön mukaan katsottava koostuvan toisistaan erotetuista neljänneksistä. Myös asetus N:o 96/89 lähtee liikkeelle tästä. Samaan päädytään myös tullitariffin yleisten sääntöjen ja yhteisöjen tuomioistuimen oikeuskäytännön perusteella — — . [9] Valittaja esittää, että eräs alankomaalainen tuomioistuin oli ratkaissut asian hänen — valittajan — hyväksi (College van Beroep voor het Bedrijfslevenin 29.4.1997 antama tuomio)."

14. Valittaja painotti suullisessa käsittelyssä sitä, että siipikarjanlihateollisuudessa kanat leikataan aina poikittain eli kohtisuoraan selkärankaan nähden, ja katsoi, että komission määritelmä ei vastaa markkinoilta löydettävissä olevia tuotteita. Valittaja viittasi vielä väitteensä tueksi yhdistetyn nimikkeistön yleisiin tulkintasääntöihin, erityisesti A 2 säännön a alakohtaan ja A 3 säännön b alakohtaan.

15. Komissio toteaa, että nimikettä 0207 41 11 (puolikkaat ja neljännekset) ei ole määritelty vientitukia koskevassa asetuksessa ja että siksi on tarpeen viitata tullisääntöihin, joista saadaan tätä koskevia viitteitä. Se viittaa Saksan liittotasavallan valtionvarainministeriön julkaisemiin harmonoidun järjestelmän selityksiin, joiden mukaan "kananpuolikkaita" ovat "oikea ja vasen puolikas, jotka saadaan halkaisemalla siipikarjaeläin pitkittäin selkärangan suuntaisesti"; koska viedyt tuotteet olivat selkärankaan nähden kohtisuoraan tapahtuneella leikkaamisella saatuja, ne eivät

8 — EYVL L 14, s. 7.

9 — Asia C-151/93, Voogd Vleesimport en -export, tuomio 5.10.1994 (Kok. 1994, s. I-4915; jäljempänä asiassa Voogd annettu tuomio).

ole tullinimikkeistössä tarkoitettuja "puolikkaita". Koska "neljännekseksi" on määritelty puolikkaan puolikas ja se muodostuu koivesta, koipi-reisipalasta sekä selän ja pyrstön takaosasta (takaneljännes) tai rinnan ja siihen liittyvän siiven puolikkaasta (etuneljännes), vietyjä paloja ei voida luokitella tuotekoodiin 0207 41 11 kuuluviksi neljänneksiksi.

16. Komissio kiistää, että alan käytäntö olisi merkityksellinen kyseisen tuotteen luokittelussa. Sen mukaan yhteisöjen tuomioistuin katsoi asiassa Voogd antamassaan tuomiossa, [10] että kansalliset tuomioistuimet olivat ainoastaan silloin velvollisia ottamaan huomioon alan käytännön, jos yhteisön lainsäätäjä oli implisiittisesti viitannut kunkin maan tapoihin, mistä tässä ei ole kysymys. Yleissääntöjen A 2 säännön a alakohta ei myöskään ole merkityksellinen asiassa Boehringer Mannheim annetun tuomion [11] perusteella ja koska tuote ei ole missään nimessä "viimeistelemätön." Yleissääntöjen A 3 sääntöä ei voida soveltaa, koska kananpaloja ei voida luokitella kahteen tai useampaan eri nimikkeeseen. Asetusta N:o 96/89 ei voida soveltaa, koska se ei ollut voimassa viennin aikaan. Komissio katsoo siten, että viedyt kananpalat olisi luokiteltava kaatotuotekoodiin 0207 41 71, tarkemmin sanottuna koodiin 0207 41 71 900.

10 — Ibidem.

11 — Asia C-318/90, Boehringer Mannheim, tuomio 3.6.1992 (Kok. 1992, s. I-3495, 17 kohta).

IV Tapauksen tarkastelu

17. Yhteisöjen tuomioistuinta on ennen kaikkea pyydetty tulkitsemaan tuotekoodia 0207 41 11 000 (jäädytetyt, luulliset kanan puolikkaat ja neljännekset), jotta kansallinen tuomioistuin voi luokitella vientituen myöntämistä varten luun osalta toisistaan erotetut kanan takaneljännekset, joita selän nahka pitää yhdessä luonnollisella tavalla.

18. Kuten edellä on todettu, asetuksen N:o 2777/75 11 artiklan 1 kohdan mukaan yhteisen tullitariffin yleisiä tulkintasääntöjä ja sen soveltamista koskevia erityisiä sääntöjä sovelletaan luokiteltaessa tuotteita maataloustuotteiden nimikkeistöön vientitukien myöntämistä varten. Asetuksen N:o 2658/87 1 artiklan 1 kohdalla otettiin käyttöön 1.1.1988 alkaen yhdistetty nimikkeistö, "joka vastaa sekä yhteisön tullitariffin että yhteisön ulkomaankaupan tilastoinnin tarpeita". [12] Yhdistetyn nimikkeistön yleiset tulkintasäännöt vahvistettiin asetuksen liitteessä I. Yleissääntöjen 1 sääntö on seuraava:

"Nimikkeistön jaksojen, ryhmien tai alaryhmien otsikot ovat ainoastaan ohjeellisia; oikeudellisesti luokittelu määräytyy nimikkeiden

12 — Mainittu edellä alaviitteessä 3.

sekä asianomaisten jaksojen tai ryhmien huomautusten sanamuodon mukaisesti ja, jollei näistä nimikkeistä ja huomautuksista muuta johdu, seuraavien sääntöjen mukaisesti."

Yleissääntöjen 6 sääntö sisältää vastaavan säännön tavaroiden luokittelemiseksi nimikkeen alanimikkeisiin. Luokittelemisessa on otettava siten huomioon ensiksi nimikkeiden sanamuodot ja sitten jakson tai ryhmän sanamuodot, ennen kuin asiassa voidaan turvautua jäljelle jääviin yleisiin sääntöihin.

19. Tässä asiassa mikään nimike tai alanimike ei nimenomaisesti koske "luun osalta toisistaan erotettuja kanan takaneljänneksiä, joita selän nahka pitää yhdessä luonnollisella tavalla". Myöskään mitkään harmonoidun järjestelmän jakson tai ryhmän huomautukset eivät koske kananpalojen luokittelua: vaikka nimittäin asian kannalta merkityksellisenä aikana voimassa olleessa harmonoidun järjestelmän versiossa oli erilliset alanimikkeet siipikarjaeläinten jäädytettyä paloiteltua lihaa ja muita eläimenosia maksaa lukuun ottamatta kanoille (0207 41), kalkkunoille (0207 42) ja ankoille, hanhille ja helmikanoille (0207 43), siinä ei tehty eroa kanan eri palojen osalta, [13] millä on oletettavasti selitettävissä se, miksi tarvitaan yksityiskohtaisempia yhteisön luokittelusäännöksiä.

20. Ennen kuin siirryn käsittelemään jäljellejäävien yleisten sääntöjen mahdollista sovel-

tamista, mielestäni olisi tarkoituksenmukaista selvittää, voidaanko harmonoidun järjestelmän selityksistä ja/tai yhdistetyn nimikkeistön selittävistä huomautuksista saada mitään johtoa tähän asiaan. Kuten yhteisöjen tuomioistuin on todennut useaan otteeseen, "vaikka yhteisen tullitariffin nimikkeistön selittävillä huomautuksilla ei voida muuttaa tariffin tekstiä, ne muodostavat kuitenkin tärkeän tulkintavälineen, jonka avulla eri tariffinimikkeiden ja alanimikkeiden soveltamisala voidaan määrittää tai sitä selventää". [14]

21. Näillä selityksillä ja huomautuksilla selvennetään nimikkeiden ja alanimikkeiden sanamuotojen sisältöä, kun taas jäljellejäävillä yleisillä säännöillä on määrä säännellä tapauksia, joita ei voida ratkaista nimikkeiden, alanimikkeiden, jaksojen tai ryhmien huomautusten perusteella siitä huolimatta, että niitä tulkittaisiin selittävien huomautusten valossa; niitä sovelletaan esimerkiksi epätäydellisiin, viimeistelemättömiin, kokoamattomiin tai sekoitettuihin tavaroihin sekä tavaroihin, jotka olisivat luokiteltavissa kahteen nimikkeeseen. Minusta näyttää siksi siltä, että tuotekoodin tulkinta on 1 säännön mukaan perustettava aina kun mahdollista asian kannalta merkityksellisiin selityksiin ja selittäviin huomautuksiin, ennen kuin asiassa voidaan turvautua muihin sääntöihin. Tällainen lähestymistapa ei ole mitenkään ristiriidassa yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Voogd antaman tuomion [15] kanssa, jossa yhteisöjen tuomioistuin tukeutui yleisten sääntöjen A 3 säännön b alakohtaan. Edellä mainitussa asiassa oli kysymyksessä kaksi tuotetta, jotka eivät olisi ensi näkemältä kuuluneet mihinkään yksittäiseen tuotekoodiin, jota olisi voitu tulkita selitysten

13 — Nämä kolme alanimikettä ovat niiden koodien epävirallisella listalla, jotka poistettiin 1.1.1996 alkaen vaikutuksin harmonoidun järjestelmän nimikkeistöstä; koodinumero 0207 14 kattaa nyt "[kanojen] paloitellun lihan ja muut eläimenosat, jäädytetyt".

14 — Asia 54/79, Hako-Schuh, tuomio 26.2.1980 (Kok. 1980, s. 311, 6 kohta).

15 — Em. asia C-151/93, mainittu edellä alaviitteessä 9.

tai selittävien huomautusten valossa; nämä tuotteet olivat kanan koipi-reisipalat ja (osa) selkää, kuitenkin ilman pyrstöä, sekä selän etuosat siipien kanssa. Yhteisöjen tuomioistuin tukeutui kyseisiä yksittäisiä tuotekoodeja tulkitessaan selityksiin ja selittäviin huomautuksiin.

22. Tulliyhteistyöneuvoston (jäljempänä CCC) [16] julkaisemissa Harmonoidun järjestelmän selitysten yleisohjeissa, joita ei ole esitetty 2 ryhmän (Liha ja muut syötävät eläimenosat) osalta ryhmää koskevana huomautuksena, todetaan, että "tähän ryhmään kuuluvat ihmisravinnoksi soveltuva liha kokoruhoina (so. eläimen ruho, jossa pää on mukana tai josta se on poistettu), puoliruhoina (jotka saadaan halkaisemalla kokoruho pituussuunnassa), neljännesruhoina, paloina jne. — — ". Vaikka tämä kohta on hyödyllinen tulkittaessa tässä yhteydessä termiä "puolikas", siitä ei saada kuitenkaan mitään täsmennystä "neljänneksen" sisällön tulkintaan; neljännes tarkoittaa ainakin tavanomaisessa kielenkäytössä ruhon halkaisemista kerran pitkittäin ja kerran poikittain. Joka tapauksessa harmonoidun järjestelmän selityksissä ei millään tavoin rajoiteta termiä "neljännes" komission ja kansallisen tuomioistuimen esittämällä tavalla.

23. Komission julkaisemat Euroopan yhteisöjen nimikkeistön selittävät huomautukset auttavat jo enemmän. Asian kannalta merkitykselliseen aikaan voimassa ollutta koodia 0207 41 11 00 koskeva huomautus kuului seuraavasti:

"Puolikkaat ja neljännekset:

Tähän alanimikkeeseen kuuluvat:

1. puolikkaat eli eläimen vasen ja oikea puolikas, jotka on saatu halkaisemalla ruho pitkittäin selkärankaa pitkin,

2. takaneljännekset, jotka muodostuvat koivesta, koipi-reisipalasta, selän ja pyrstön takaosasta, sekä etuneljännekset, jotka muodostuvat pääasiallisesti rinnan ja siihen liittyvän siiven puolikkaasta."

24. Kansallisen tuomioistuimen ennakkoratkaisupyynnön ja asianosaisten huomautusten perusteella on selvää, että kysymyksessä olevat kananpalat vastaavat yhdistetyn nimikkeistön selittävissä huomautuksissa olevaa "takaneljännesten" määritelmää, sitä merkittävää seikkaa lukuun ottamatta, että kahta takaneljännestä ei ole kokonaan erotettu toisistaan,

16 — Olen jokseenkin hämmästynyt siitä, että komissio on viitannut kirjallisissa huomautuksissaan Saksan liittotasavallan valtionvarainministeriön julkaisemiin "harmonoidun järjestelmän epävirallisiin selityksiin" eikä CCC:n julkaisemaan viralliseen versioon, varsinkin kun näissä kahdessa tekstissä näyttää olevan eroja.

koska nahka pitää koipi-reisipaloja luonnollisella tavalla yhdessä. Vaikka se, että määritelmässä on käytetty kauttaaltaan termiä "takaneljännes" yksikössä, voisi viitata siihen, että selittävissä huomautuksissa tarkoitettaisiin ensisijassa toisistaan erotettuja neljänneksiä, mielestäni huomautuksen tai asetusten, joiden soveltamista huomautuksen on määrä helpottaa, tekstissä ei ole olemassa mitään perustetta, jonka vuoksi toisistaan erottamattomat takaneljännekset olisi jätettävä tuotekoodin 0207 41 11 000 soveltamisalan ulkopuolelle. Erityisesti asiassa ei ole vakuuttavasti selitetty sitä, miksi yhtä sellaista palaa olisi kohdeltava eri tavalla kuin kahta takaneljännestä, joiden nahka on katkaistu; asiassa ei ole väitetty, että näiden kahden palan välillä olisi merkittävää eroa esimerkiksi painossa tai arvossa.

25. Kansallinen tuomioistuin on taipuvainen jättämään kysymyksessä olevat palat tuotekoodin 0207 41 11 000 soveltamisalan ulkopuolelle muun muassa siitä syystä, että sellaisia paloja ei luokitella asetuksessa N:o 96/89 nimikkeeseen "puolikkaat ja neljännekset", vaan kaatoalanimikkeeseen 0207 41 71 ("muut"). Sellainen ex post facto -perustelu ei kuitenkaan vaikuta yhteensoveltuvalta yhteisöjen tuomioistuimen asiassa Voogd antaman tuomion [17] kanssa, jossa yhteisöjen tuomioistuin nimenomaisesti sulki pois mahdollisuuden nojautua myöhempään asetukseen ennen asetuksen antamista vallinneen tullioikeudellisen tilanteen tulkinnassa.

17 — Em. asia C-151/93, mainittu edellä alaviitteessä 9.

26. Jos kuitenkin asetuksen N:o 96/89 perusteella voitaisiin tämän asian poikkeuksellisten olosuhteiden [18] vuoksi tehdä joitakin johtopäätöksiä, on olcellista, että komission tuotekoodin 0207 41 11 000 osalta antamaa selittävää huomautusta muutettiin myöhemmin muodosta "[this] subheading includes — — " muotoon "[this] subheading *covers* — — ". [19] Tämä huomautuksen sanamuodon muutos on mielestäni täysin sopusoinnussa sen mielipiteen kanssa, että ennen asetuksen N:o 96/89 antamista sovellettu "neljännesten" määritelmä oli riittävän laaja, jotta siihen sisältyivät kysymyksessä olevien kananpalojen kaltaiset tuotteet, mutta että määritelmää tiukennettiin myöhemmin näitä paloja varten käyttöönotetun erityisen tuotekoodin takia. Joka tapauksessa se, että nämä palat on luokiteltava pikemminkin alanimikkeeseen 0207 41 71 kuin alanimikkeeseen 0207 41 11 000, selittyy mielestäni asianmukaisesti sillä, että ensimmäinen alanimike kattaa vain palat pyrstön kanssa, kun taas uusi tuotekoodi 0207 41 71 300 kattaa toisistaan erottamattomat takaneljännekset "pyrstön kanssa tai ilman pyrstöä". Lisäisin vielä, että komissio ei ole väittänyt, että asetuksella N:o 96/89 olisi pyritty muuttamaan kokonaan oikeutta saada vientitukea tietyn siipikarjanlihatuoteryhmän osalta — erotuksena tuen määrän vahvistamisesta — eikä asetuksen teksti myöskään tue tällaista oletusta.

27. Valittajan ehdottama tulkinta on mielestäni siten yhteensoveltuva asetusten

18 — Uuden tuotekoodin 0207 41 71 300 käyttöön ottamista voidaan tulkita siten, että sillä nimenomaisesti selvennetään niiden yhteisön vicjien oikeusasemaa, jotka vievät tässä asiassa kysymyksessä olevien palojen kaltaisia tuotteita.

19 — Tämän muutoksen merkitys on selvempi joissakin kieliversioissa, joissa kursiivilla merkitty sana tai lauseen osa on jätetty pois, kuten esim. saksankielisessä versiossa ("[hierher] gehören z. *B.*"), ranskankielisessä versiossa ("[la] présente sous-position comprend *essentiellement* — — "), italiankielisessä versiossa ("[la] presente sottovoce comprende *sopratutto* — — ") ja hollanninkielisessä versiossa ("[deze] onderverdeling omvat *in hoofdzaak* — — ").

N:o 2777/75 ja N:o 3846/87 relevanttien säännösten yleisen rakenteen, tarkoituksen ja sanamuodon kanssa. Valittaja on erityisesti vakuuttavasti väittänyt, eikä komissio ole kiistänyt tämän väitteen oikeellisuutta, että tuotekoodi 0207 41 71 900 on kaatotuotekoodi ja että sen tarkoituksena on täydellisyyden vuoksi [20] kattaa sellaisten jäännöstuotteiden vienti, joiden vientiä komissio ei aikonut edistää. Siten asian kannalta merkityksellisenä aikana vientitukea voitiin maksaa asetusten N:o 717/88 ja N:o 3216/88 mukaan kaikkien muiden jäädytettyjen luullisten kananpalojen viennin osalta tuotekoodiin 0207 41 71 900 kuuluvia tuotteita lukuun ottamatta. Asian missään vaiheessa ei ole esitetty, että kysymyksessä olevat palat olisivat kananjalostusteollisuuden jäännöstuotteita, ja sen takia olisi täysin epänormaalia kohdella niitä — kuten komissio ehdottaa — sellaisina vientitukien osalta.

28. Olen sitä mieltä, että tuotekoodia 0207 41 11 000 pitäisi tulkita siten, että siihen sisältyi asian kannalta merkityksselliseen aikaan luun osalta toisistaan erotetut kanan takaneljännekset, joita selän nahka pitää yhdessä luonnollisella tavalla. Tästä seuraa, että en katso, että yhteisöjen tuomioistuimen tarvitsee tukeutua yleisiin sääntöihin sille esitettyyn kysymykseen vastaamiseksi. Kuitenkin siltä varalta, että yhteisöjen tuomioistuin joko ei hyväksy selittävien huomautusten osalta esittämääni kannanottoa tai ei yhdy tuotekoodiin 0207 41 11 000 liittyvän huomautuksen perusteella esittämääni päätelmään, saattaa olla hyödyllistä tutkia lyhyesti yleisten sääntöjen A 2 säännön a alakohdan ja A 3 säännön b alakohdan soveltamista.

29. Yleisten sääntöjen A 2 säännön a alakohta koskee "epätäydellisiä tai viimeistelemättömiä" tavaroita. Valittaja on tosin väittänyt, että hänen viemillään paloilla oli toisistaan erotettujen takaneljännesten "olennaiset ominaisuudet", mutta ei ole esittänyt, miltä osin nämä tuotteet olisivat joko epätäydellisiä tai viimeistelemättömiä; vasta siinä tapauksessa sääntöä voitaisiin ylipäätään soveltaa. Kuten komissio on korostanut, yhteisöjen tuomioistuin on lisäksi todennut asiassa Boehringer Mannheim antamassaan tuomiossa, [21] että tätä sääntöä ei voida normaalisti soveltaa yhdistetyn nimikkeistön ryhmiin 1—38. Valittaja ei ole näyttänyt, että asiassa olisi poikkeuksellisia olosuhteita, joiden vuoksi sääntöä olisi tarpeen soveltaa tässä asiassa. Tästä seuraa, että mielestäni A 2 säännön a alakohtaa ei voida soveltaa.

30. Yleisten sääntöjen A 3 säännössä vahvistetaan useita luokittelua koskevia määräyksiä, silloin, jos "tavarat —— olisi luokiteltava kahteen tai useampaan nimikkeeseen", kuten sekoitetut tai kokoonpannut tavarat. Toisin kuin asiassa Voogd, jossa kysymyksessä olleet kaksi tuotetta koostuivat kumpikin sellaisista kananpaloista, joihin sovellettiin eri tullikohtelua, tässä asiassa tuotteet kuuluvat joko tiettyyn nimikkeeseen tai tiettyyn toiseen nimikkeeseen, mutta mielestäni ne eivät ole sellaisia,

20 — Asetuksen N:o 3846/87 viidennessä perustelukappaleessa todetaan, että "on tarpeen johdonmukaisen tukia varten annetun nimikkeistön säilyttämiseksi ja sen atk-käsittelyn mahdollistamiseksi mainita myös — — alanimikkeen osa, jolle tukea ei ole vahvistettu".

21 — Em. asia C-318/90, mainittu edellä alaviitteessä 11.

että ne olisi "luokiteltava kahteen tai useampaan nimikkeeseen". Yleissääntöjen A 3 sääntöä sovelletaan silloin, kun sama tuote olisi sen luonnollisen kokoonpanon takia luokiteltava sen kulloistenkin osien mukaisesti samanaikaisesti kahteen tai useampaan nimikkeeseen. Toisaalta säännön avulla ei selviä se, kumpaa kahdesta nimikkeestä on sovellettava sellaisen tavaran osalta, joka koostuu ainoastaan yhdestä osasta. Siten myöskään A 3 sääntö ei mielestäni sovellu tässä asiassa.

31. Jää jäljelle vain A 4 sääntö, jossa määrätään seuraavaa:

"Tavarat, joita ei voida luokitella edellä olevien sääntöjen mukaan, luokitellaan lähinnä samankaltaisten tavaroiden nimikkeeseen."

Harmonoidun järjestelmän selityksissä todetaan tämän säännön tulkinnan osalta, että "on välttämätöntä verrata tullille esitettävää tavaraa muihin samankaltaisiin tavaroihin, jotta voitaisiin päättää, minkä tavaroiden kaltainen se lähinnä on — — Samankaltaisuus tavaroiden välillä voi tietysti riippua monista tekijöistä, kuten nimityksestä, laadusta, käytöstä ym."

32. Vaikka kukaan asian asianosaisista tai kansallinen tuomioistuin ei ole ottanut kantaa siihen, voidaanko tässä asiassa soveltaa tätä perustetta, joka on terveen järjen mukainen ratkaisu, en epäile yhtään, etteivätkö tuotekoodiin 0207 41 11 000 kuuluvat toisistaan erotetut takaneljännekset ole ne tuotteet, joiden kanssa kysymyksessä olevat palat ovat lähinnä samankaltaisia. Käytännössä ainoa ero on, että takaneljännesten kahden osan koipireisipalojen välinen nahka on katkaistu. Se, että sekä Saksan että Alankomaiden tulliviranomaiset katsoivat alun perin, että kysymyksessä olevat palat olisi luokiteltava tuotekoodiin 0207 41 11 000, ja että ne muuttivat mielipidettään vasta myöhemmin ja silloinkin yhdessä tapauksessa kahden vuoden ja toisessa tapauksessa neljän vuoden päästä, osoittaa, että nämä kaksi tuotetta voidaan katsoa lähinnä samankaltaisiksi. Jos A 4 sääntöä olisi sovellettava, katson, että kysymyksessä olevat palat olisi silti luokiteltava tuotekoodiin 0207 41 11 000.

V Ratkaisuehdotus

33. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin vastaa Bundesfinanzhofin 26.7.1997 tekemällään päätöksellään esittämiin kysymyksiin seuraavasti:

Maataloustuotteiden nimikkeistöstä vientitukia varten 17 päivänä joulukuuta 1987 annetun komission asetuksen (ETY) N:o 3846/87, sellaisena kuin se on sittemmin

muutettuna siipikarjanliha-alan vientitukien vahvistamisesta 18 päivänä maaliskuuta 1988 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 717/88 ja siipikarjanliha-alan vientitukien vahvistamisesta 19 päivänä lokakuuta 1988 annetulla komission asetuksella (ETY) N:o 3216/88, liitteen alan 8 tuotekoodia 0207 41 11 000 on tulkittava siten, että siihen sisältyvät pääasian tosiseikkojen tapahtumisaikaan luun osalta toisistaan erotetut kanan takaneljännekset, joita selän nahka pitää yhdessä luonnollisella tavalla.